Digitized by SVOBODA-NEWS.COM

СВОБОДА

LIBERTY

Часопись для руского народа въ Америцѣ и органъ „Руского Народного Союза“.

Рокъ VIII. Мт. Кармель, Па. Четвергъ 14-го Юнія 1900. Число 23.

КАЛЕНДАРЬ.

Юній.

7	Ч.	Юстинъ и Юстина
8	П.	Никифоръ Патріархъ
9	С.	Лукіяніанъ. (Отд. Сошеств.)
10	Н.	1. По Сош. Митрофанъ Патр.
11	П.	Дорооѳ. свм. (Нач. Петр. пост.)
12	В.	Василіонъ преп.
13	С.	Ѳеодотъ свмуч.

ЗМѢСТЪ.

Водъ Редакціи. — Справы „Союза.“ — Важна хвиля. — Народъ рушаесь. — Цѣкава політика. — Вѣсти зъ Америки — Перший домъ въ Америцѣ. — Новинки. — Посмертій вѣсти.— Фейлетонъ: Страшный ворогъ. — Руско-англійскій провідникъ. — Оголошенія.

Увага.

Хотячій приступити до „Союза“ най посылають вступне и мѣсячне до касіера:

Mr. Kond. Kotanczyk
Box 127
SHAMOKIN, PA.

И увѣдомлять секретара подъ адресою:

Rev. Antony Bonczewsky
10 May Str.
ANSONIA, Conn.

Хто хоче записати собѣ
ОДИНОКУ, ✳ ✳
✳ РУСКУ, ✳
РОБОТНИЧУ ГАЗЕТУ,
най пише на адресъ:

„SVOBODA“
P. O. Box 13
MT. CARMEL, PA.

Водъ Редакціи.

Невдовзѣ скінчить ся вже перший повірокъ 1900 р., а богато ще есть такихъ, що не заслали намъ належитости за перечитанѣ числа »Свободы«. Мы оплачуємо все готівкою, тому не можемо такъ довго ждати и будемо зневолені здержати довжникамъ высылку »Свободы«.

СПРАВЫ „Р. Н. СОЮЗА.“

Справоздане касове „Р. Н. Союза“ за мѣсяць май 1900 р.

Buffalo, N. Y. Братство св. Іосна Хрест.	$22.28
McKees Rocks, Pa. Бр. св. О. Николая	38.10
Tranger, Pa. Бр. св. АА. Петра и Павла	21.00
Calumet, Pa. Бр. св. Іоана Хр.	31.50
Waterbury, Conn. М. Р. Н. С.	14.15
St. Louis, Mo. Бр. св. Арх. Михаила	44.10
McAdoo, Pa. Бр. Покр. Пр. Бог.	57.92
Eleanor, Pa. Бр. св. Арх. Михаила	21.05
Rhone, Pa. Бр. св. Спаса	9.70
Pittsburg, Pa. Бр. св. О. Николая	241.32
Centralia, Pa. Кашицка Таця	2.75
Whitney, Pa. Бр. Трехъ Святителѣвъ	17.00
Shenandoah, Pa. Бр. св. Арх. Михаила	41.65
Mt. Carmel, Pa. Бр. св. АА. Петра и Павла	39.50
„ Бр. св. Димитрія	38.75
Ansonia, Conn. Бр. св. АА. Петра и Павла	69.00
Oldforge, Pa. Телехъ Семенъ	2.00
Mayfield, Pa. Бр. св. Кирила и Методія	45.45
„ „ М. Р. Н. С. (за маргъ, цвѣтень, май)	126.75
Olyphant, Pa. Бр. св. Іоана Хр.	113.83
Priceburg, Pa. Бр. св. Василія В.	44.55
Yonkers, N. Y. М. Р. Н. С.	49.90
Glen Lyon, Pa. Бр. св. АА. Петра и Павла	11.75
Sayre, Pa. Бр. Благов. Пр. Бог.	6.19
New York, N. Y. Саричъ-Яхвякъ	4.00
Shamokin, Pa. Бр. св. Йосифа	10.40
„ Бр. св. Кирила и Методія	154.95
Jessup, Pa. Бр. св. АА. Петра и Павла	9.90
Belle Vernon, Pa. Бр. Благ. Пр. Бог. за цвѣтень	16.60
„ „ „ „ за май	23.76
Plymouth, Pa. Бр. св. АА. Петра и Павла	56.68
St. Clair, Pa Бр. Пр. Богор.	29.21
Northampton, Pa. Бр. Усп. Пр. Бог.	27.72
Elmira, N. Y. Бр. св. Арх. Михаила	7.75
Jersey City, N. J. М. Р. Н. С.	115.96
Lansford, Pa. Бр. Рожд. Пр. Бог.	76.19
Troy, N. Y. Бр. св. О. Николая	13.25
Edwardsdale, Pa. Барна Петро	2.00
Newark, N. J. Зущакъ-Габурчакъ	3.00
Rendham, Pa. М. Р. Н. С.	9.66
Разомъ:	$1671.22
Розходъ:	87.62

Въ четвертомъ кварталѣ р. б. адм. т. є. въ маргѣ, цвѣтни и маю було:

Доходу:	$4441.33
Розходу:	2603.71
Фондъ желѣзный взбольшивъ ся о	$750.00

За цѣлый рокъ адм. т. є. водъ 1. червня 1899 до 31. мая 1900 було:

Доходу:	$14.397.20
Розходу:	11.103.48

Фондъ желѣзный взбольшивъ ся о $2641.92, зъ котрою то вже разомъ сумою чистый рочный доходъ »Р. Н. С.« выносить $3293.72.

Станъ касы »Р. Н. С.« зъ днемъ 31. мая б. р. такій:

1) Фондъ желѣзный	$6750.00
2) Фондъ розпорядимый	1969.01
3) Депозиты	1463.54
Сума:	$10182.55

Въ другій половинѣ мая б. р. приступили до „Р. Н. Союза“ слѣдуючій нові члены:

Olyphant, Pa.
Число въ тов. книзі:

24. Грицко Петро 1281
25. Ванда Иванъ 1811

Mayfield, Pa.

26. Жакъ Назаръ 562
27. Хомякъ Иванъ 572
28. Кехаргъ Марія 1137
29. Коцелень Иванъ 1193
30. Буберняк Филипъ 74
31. Карлякъ Павло 75
32. Гузый Стефанъ 75
33. Кулепичъ Василецъ Петро 1427

Plymouth, Pa.

34. Кичура Марія 1423
35. Чорный Гнатъ 1904
36. „ Микола 1904
37. Габоръ Максимъ 1905
38. Катренчъ Стефанъ 1905
39. Малаеть Микола 1906

Whitney, Pa.

40. Витка Омелянъ 1906
41. Венгринъ Николай 1907
42. Смолякъ Алексей 1907
43. Магдалиньскій Франко 1908
44. Грицковянъ Марія 1908
45. Сопчишакъ Стефанъ 1909
46. „ Михалъ. 1909
47. Завада Марія 1910

Rhone, Pa.

48. Сивуличъ Петро 252

Glen Lyon, Pa.

49. Сѣйчакъ Никита 1365

Northampton, Pa.

50. Секеликъ Лука 1903
51. Вахъ Николай 1910
52. Гоцко Иванъ 1911
53. Костикъ Андрей 1911
54. Марцѣнко Антонъ 1912
55. Дзебякъ Иванъ 1912
56. Шелень Михайло 1913
57. Лучаньскій Стефанъ 1913
58. Гутникъ Михайло 1914

Lansford, Pa.

59. Юсканичъ Михалъ 1199
60. Гурчикъ Осифъ 1268
61. Рувкъ Иванъ 1322

St. Clair, Pa.

62. Жиличъ Амброзій 259
63. Фецьо Михалъ 259

Shamokin, Pa.

64. Заканичъ Гнатъ 352
65. Пейко Антоній 1322

Всѣхъ новыхъ членовъ въ маю приступило 65, зъ того дѣтей 8 ледво.

За цѣлый рокъ адм. т. є. за часъ водъ 1. юнія 1899 р. до 31. мая 1900 р. приступило всѣхъ новыхъ членовъ 1401, зъ того дѣтей 243.

Водъ 1. до 7. червня 6 р. приступили до „Р. Н. Союза“ слѣдуючій нові члены:

Christopher, Pa.

1. Пехъ Антоній 63
2. Солтисъ Антоній 63
2. Савка Семенъ 64

Soldier, Pa.
Брат. св. Арх. Михаила.

4. Бобовичъ Иванъ 1
5. Гуличъ Михалъ 2
6. Ковачъ Юрій 9
7. Кухта Михайло 9
8. Шуйда Стефанъ 13
9. Регецъ Михайло 14
10. Рыбаръ Михайло 14
11. Чолякъ Осифъ 15
12. Шнайдеръ Петро 16
13. Шперлінгъ Михалъ 16
14. Войтко Михайло 19
15. Шишко Михайло 172

West Pawlet, Vt.

16. Лазоринцакъ Стефанъ 1542

Simpson, Pa.

17. Баранякъ Лука 1443
18. Оршинкъ Петро 1544

Sayre, Pa.

19. Костикъ Ілія 1218

Tranger, Pa.

20. Блажко Иванъ 1914
21. Войтила Стефанъ 1915

Ант. Бончевскій
секретарь

Важна хвиля.

Въ хвили коли наша газета иде до друку, въ метрополіи заходнои Пенсильвеніи, мѣстѣ Пітсбургу, зобраній зо всѣхъ закутковъ широкои американьскои землѣ, где лишь живе рускій народъ — дѣлеґаты »Р. Н. Союза« и радять надъ добромъ тутешнои Руси. Надъ добромъ американьскои Руси радять, кажемо, бо заставновляють ся не лишь надъ тымъ, якъ бы то нашу руско-народну організацію поставити на высотѣ єѣ задачѣ, але радять такожь о всякихъ другихъ некучихъ нашихъ справахъ, примѣр. Еміґраційномъ Домѣ, напомъ роботничомъ положеню, просвѣтѣ и другихъ. Сподѣємось, що тій ихъ нарады не будуть безуспѣшній, та що Духъ Божій, котрый зойшовъ на Апостоловъ и зробивъ зъ простыхъ та боязливыхъ рыбаковъ, неустрашимыхъ поборниковъ Христовои правды, зойде и на тыхъ, на котрыхъ очи всеи нашои Руси нынѣ звернені, и зробить ихъ такожъ борцями противъ ложи, темноты и апатіи, яка у насъ досыть ще панує.

Народъ рушаєсь.

Що народъ рушаесь, та набирає смаку до поважнѣйшихъ и больше культурныхъ забавъ, якъ балѣ и музыки — се доказують тій вечерки и театральній представленя, якій водбулись и будуть ще невдовзѣ водбуватись. Колька представлень (межи нимми перший помникъ Т. Шевченка, на американьскій земли) въ Шамокінъ, Па. вечерки и представленя въ Олифантъ, Майфильдъ, Ню Йоркъ, Пасайкъ, Мт. Кармель, Пітсбургъ, Па и то всѣ въ кольохъ послѣднихъ мѣсяцяхъ, чи-жь се не доказъ, що нашъ народъ рушаесь? Правда, не всѣ тій вечерки и представленя могли-бъ вдоволити нашихъ галицкихъ інтеліґентовъ, що до свого змѣсту, а може и артистичного выконченя, але для насъ мають они велике культурне значѣне, та показують, що и нашъ народъ хоче ити впередъ. Завважати ще треба, що вечерки тій и представленя выпадають пересѣчно добре, иногдѣ навѣть дуже добре. Додаймо до сего колька читалень, котрій маємо и пару вѣчь, а цобачимо, що Русины американьскій нынѣ вже не те, чимъ давно були. Передъ нимми отвирають ся новій виднокруги, кромѣ пивки, пива и роботы, они стають добачати ще щось больше, словомъ — пошли впередъ.

Одно лишь кидаесь тутъ въ очи, що весь той поступъ ограничаесь майже выключно на галицкій громады, то есть такій, де переважаютъ мають Галичане. О сколько намъ вѣдомо, то читальня е, а бодай була лишь въ одной рускій громадѣ, где попомъ е Угрорусъ. Прочій угро-рускій священники водносять ся або пасивно, або впростъ ворожо до сего руху, якъ пр. въ Passaic, N. J., где священникъ устроенемъ вечерка зовсѣмъ не занимавъ ся, але противно вживавъ ще свого вплыву на те, щобы не допустити до него. Въ виду такого водношеня майже всего угро-руского духовеньства до сеи справы, не дивно, що угро-рускій народъ водчужуесь своеи бесѣды и церкви та пде помѣжь Словаковъ.

Свого часу мы постараемось вернути ще до сего предмету и занятись нимъ ширше.

СТРАШНЫЙ ВОРОГЪ.

ДЕ-ЩО ПРО ГОРѢВКУ (ВИСКУ).

Написала М. Загорня.

(Дальше)

Врештѣ не треба починати навѣть потроху пити горѣвку, вино чи пиво ще й черезъ те, що нѣхто-жь не стае пяницею водъ разу, а кождый починае пити потроху и кождый, хто не потроху, може непомѣтно собѣ самому стати пяницею. А дѣтямъ крый Боже давати горѣвку! Я знаю, що на весѣляхъ або у великій свята дѣтей заставляють пити горѣвку. Але-жь се грѣхъ великій, бо ся отруя дѣтямъ ще больше шкодить, нѣжь дорослымъ.

Може хто питущій такъ скаже:

— Ну, добре, я вѣрю, що алкогольна отруя псуе менѣ здоровле, що я вмру черезъ нея. Але кому до того дѣло? Менѣ подобае ся пити и я пити буду и нѣхто за мене не водбувати-ме, а водбуду я самъ своимъ здоровлемъ и житемъ.

А я скажу на се, що такъ думати — великій грѣхъ. Нѣхто не мае права умысне збавляти себе здоровля й житя. И дуже помыляе ся той, хто думае, що шкода водъ алкогольнои отруѣ на нѣмъ самомъ водобе ся. Тымъ то й страшна ся отруя, що за неи водбувають не самій тій, що нею отрувають ся.

Люде кажуть: »Яке корѣне, таке й насѣне« и здебольшого се буває правда. Дѣти часто скидають ся на своихъ батьковъ та матерѣвъ не самымъ обличемъ, а и вдачею. Лаючи або хвалючи кого, люде кажуть: »Та въ него и батько такій« або: »у нихъ увесь родъ такій«. Женючи сына, чи воддаючи дочку, добрі батьки та мамы дбають про те, щобъ породичати ся зъ гарнымъ родомъ, а не зъ якимъ тамъ злодѣйскимъ чи піяцкимъ, чи зъ хорымъ, бо не хочуть, щобъ ихъ внуки вдали ся въ той родъ. Ото-жь и выходить, що люде самі помѣтили, що до чого прихильный батько чи мати, чи навѣть дѣдъ, баба, до того часто прихильній буваютъ и дѣти и що въ хорыхъ батька-матери и дѣти не будуть здоровій. Ото-жь питущій батько чи мати мусять памятати, що пють горѣвку, чи яке инше алкогольне питво, они передають дѣтямъ у спадщину любовь до алкоголю. И сю любовь передають однаково и пяницѣ, и тій, що пють потроху. Батько любивъ горѣвку, але пивъ ей потроху, а сынъ, що маѣ водъ батька любовь до горѣвки, не ей вже не потроху, а забогато и стае пяницею. А грѣхъ за него на батьковой душѣ, бо прихильность до чарки — то спадщина водъ батька. Ще й такъ бувае, що сынъ у питущого буде непитущій, бо змаленьку бачивши, яке лихо було родинѣ водъ батькового чи материного піянства. вонъ поборе свою любовь до горѣвки и не не ей; але дѣдова спадщина на внуку водобе ся. Бо саме такъ, якъ обличомъ внуки часомъ на дѣда скидають ся, такъ и вдачею.

Значить выходить, що въ питущихъ батьковъ и поколѣне буде питуще. Бути пяницею — велике нещасте. И отъ се нещасте побиває людину за те, що его батько чи дѣдъ любивъ горѣвку. Чи но правдѣ-жь се?

Але на томъ ще не конець лихови. Дѣти питущихъ батьковъ маютъ водъ нихъ у спадщину не саму любовь до алкоголю. Я вже казала, що питущій чоловѣкъ нѣколи не буває зовсѣмъ здоровый, бо алкогольна отруя кому швидко, а кому потроху, вбиває тѣло. У пездоровыхъ батьковъ и дѣти родять ся пездоровій. Вы придивѣть ся добре, то и самій побачите, що въ питущихъ батьковъ дѣти часто буваютъ золотушній, кволій, крикливій, недорѣки, придуркуватій, причинній, калѣкуватій. Бѣдній матерѣ богато клопоту маютъ зъ тыми бѣдолашными дѣтьми, поколь они повыростають. Не одна мати, не стерпѣвши, каже:

— Хочь бы вже его Богъ забравъ, щобъ и само не мучилось и мене не мучило!

И оно часто такъ и стае ся, бо такій дѣти часто вмирають малыми.

Се правда, що лучше, якъ якого причинного, чи калѣкуватого, чи просто кволого Богъ забере, бо не велике добро буде зъ него, якъ выросте. Калѣкуватій здебольшого стають старцями. Якій трохи здоровшій, то одружують ся, а дѣти ихъ часто такій жь нещасливій буваютъ, якъ и ихъ батьки та матерѣ. Оттакъ и гине поколѣне за поколѣнемъ и покутують дѣти за батьковъ своихъ.

Ще й такъ бувае, що жіе, жіе людина, а тогдѣ и збожеволѣе. И дивують ся люде: що се за знакъ? И не хорый чоловѣкъ бувъ и не пяница, а збожеволѣвъ. Мабуть се такъ водъ воговъ пороблено, або дане дано. Заразъ догадують и хто поробивъ и за що поробивъ и клянуть того ворога. А ворога не треба середъ чужихъ шукати, бо здебольшого якъ изгадати добре, то й выявить ся, що въ тои людины хтось у роду горѣвку любивъ, а теперь и доводить ся водбувати за неи божеволямъ тому, хто ей може и не коштувавъ. Нехай батьки та матерѣ нѣколи не забувають того, що тій чарки, що они выпивають то на те, щобъ лѣпше ѣло ся, то щобъ веселѣйше зъ людьми гомонѣло ся, може водобе ся на ихнѣхъ дѣтяхъ и доведуть ихъ до калѣцтва, до божевольства, а то й до арешту.

Може хто скаже, що коли-бъ справдѣ отруя алкогольна була така страшна, то досп вже всѣ люде були-бъ хорі та божевольній. Такъ не забувайте-жь того, що горѣвку не такъ уже давно стали пити, може ще й чотыри сотки роковъ не минуло, якъ ей выгадано. Але на людяхъ уже помѣтно, що й за сей часъ она великои шкоды наробила. Старі люде кажуть, що въ старовину хоробъ менше було и люде були здоровѣйшій. И се правда. Те саме и лѣкарѣ кажуть, бо они записують усѣхъ тыхъ хорыхъ, що лѣчать, и выходить, що де дальше, то хорыхъ та божевольныхъ усе больше. И въ сьому дуже богато винень алкоголь, бо вонъ есть великій ворогъ здоровлю людскому.

Теперь-же подумайте, люде добрі, до чого оно иде? А ось до чого: якъ не покинемо алкоголю вживати, то нашій поколѣня дожіють до того, що зовсѣмъ нѣчемній стануть: пяницѣ, безсилій, калѣкуватій, божевольній. А щобъ сього не було, то мусимо зречи ся алкоголю, мусимо почати нове житє, цѣлкомъ тверезе. И тогдѣ люде стануть здоровѣйшій и лучше имъ буде житись на свѣтѣ.

IV. Яку шкоду робить горѣвка нашой душѣ?

Доси я казала про те, яку шкоду робить горѣвка нашому тѣлу, а теперь ще скажу, яку шкоду робить она душѣ.

Нѣхто не скаже, що гарна чиста душа въ душегуба, въ палѣя, въ злодѣя, въ брехуна,

Digitized by SVOBODA-NEWS.COM

„SVOBODA“
(LIBERTY.)
Weekly Paper.

The only little Russian political Newspaper published in this Country; circulating in all parts of the United States and Canada, wherever the Russian language is spoken and is the best advertising medium.

Published every Thursday at Mt. CARMEL, PA. by the „SVOBODA“ Publishing Co.

All comunications should be addressed to:

„Svoboda“
Mt. CARMEL, PA.
P. O. Box 13.

Предплата рôчна $2.00
До старого краю 3.00

Всѣ дописи и грошѣ просимъ высылати пôдъ адресу:
To „SVOBODA“
P. O. Box 13. — Mt. CARMEL, PA.

НАША ГАЗЕТА ВЫХОДИТЬ ЩО ТЫЖДНЯ ВЪ ЧЕТВЕРЪ.

Entered the post office at Mt. Carmel, Pa. as second class mail matter.

Купуйте книжки!

Въ редакціи „Свободы“ можна достати слѣдуючи̂ книжки:

	цнт.
Канадійска Русь	10
Образки зъ Америки	10
Народный рухъ Австро-Угорскихъ Русинôвъ	15
Конституція Спол. Державъ Пôвнôчнои Америки	10
Де-що про права и суды въ Спол. Державахъ, а особенно въ державѣ Пенсильвенія	10
«Тымко Гаврилюкъ»	15
Оповѣданя	15
Про вôдступникôвъ вôдъ россійского православія и ихъ переслѣдованя	10
»Американьскій шляхтичь«	15

Цѣкава політика.

Наши̂ »православни̂« батюшки въ Америцѣ ведуть страхъ цѣкаву політику. Коли оденъ або двохъ »уніятôвъ« перейдуть на лоно »единоспасительнои« россійско-православнои церкви, то сейчасъ и въ небôщику »Свѣтѣ« и »Амер. Православномъ Вѣстнику« звыкли були робити велике „ай-вай!

Писали сяжнисти̂ статѣ, описували зъ найменшими подробицями торжества »присоединенія«, словомъ мали матеріялъ до писаня на мѣсяць або и два. Коли-жь блаженнои памяти »Свѣтъ« »упокоился«, сирѣчь переставъ выходити, въ Bridgeport люде выповѣли православному священникови мѣсце и перейшли зновь на »унію«, ба навѣть найголовнѣйша твердыня царского православія въ Wilkes-Barre, упала, а о. протоерей Товтъ радъ не радъ мусѣвъ изъ неправно присвоенои церкви »муфовати ся« — тогды, о тогды наши̂ батюшки мовчать на всѣхъ языкахъ, боять ся и слова проговорити, щобы »на родинѣ« въ »матушкѣ Россіи« не довѣдались, що ихъ подвизаніе, основане на дуже нетрѣвкихъ основахъ и паде вôдъ подуву найменшого вѣтру.

Оно-жь иначе и бути не може. Народъ хочь незначно, але прозрѣвае, а прозрѣваючи, переконуе ся, хто ему братъ, а хто сватъ. Тай неможлива е рѣчь, щобъ чоловѣкъ, що хочь трохи прозрѣвъ, вмѣсто бути свобôднымъ, хотѣвъ стати невôльникомъ и жебракомъ за тыхъ пару долярôвъ, котри̂ вôдъ часу до часу Синодъ ему кине.

Исусъ Христосъ воскресивъ Лазаря, хочь сей 4 дни лежавъ вже въ гробѣ и смердѣвъ. Небôщикъ »Свѣтъ« вже бôльше якъ »четверодневенъ« и смердить бôльше. Не знати, чи найде ся яка сила, котра могла-бъ его воскресити? Думаемъ що такъ. Рôжни̂ чуда дѣють ся на свѣтѣ. Найбôльши̂-жь чуда годенъ творити »рубель«.

Вѣсти зъ Америки.

Вечерокъ въ Майфільдъ, Па.

Дня 19. мая с. р. вôдбувъ ся въ Майфільдъ вечерокъ зъ представленемъ, спѣвами и музыкою мѣсцевои рускои банды.

На самôмъ початку вôдспѣвавъ мѣсцевый хоръ пôдъ диригентурою п. А. Ґелы »Ангелъ вопіяше«, Бортняньского, а по тôмъ, коло 8. год. вечеромъ слѣдувало представлене штуки »Мужики аристократы«, въ двохъ актахъ, въ котрôмъ брали участь слѣдуючи̂ особы:

Ник. Ґела — Панько Когутъ, селянинъ
Марта Шлянта — Катерина, его жена
Андрей Ґела — Стефанъ } ихъ дѣти
Арх. Трембачь — Мартинъ }
Марія Хованьска — Маруся, ихъ выхован.
Юлія Кôтыкъ — Андріѣха, комôрниця
Михаилъ Фуртакъ — Осифъ, халупникъ
Стефанъ Пейко — Тимофтей, фельдвебель
Алексій Шлянта — Мошко, арендарь
Иванъ Адамчикъ — Шмуль, жидокъ.

Мѣжь першимъ а другимъ актомъ заграла банда »Overtur« а вкôнци заспѣвавъ хоръ »многая лѣта«.

Що до представленя, то оно, якъ можна сказати, выпало добре. Тôлько можна було зауважати, що где-котри̂ особы, беручи участь въ высше згаданôй штуцѣ, не повыучовались своихъ роль, въ чôмъ не мала була хиба. Други̂ однакъ, а именно Архипъ Трембачь, Марія Хованьска и Марта Шлянта вôдограли свои ролѣ удачно. Особенно та послѣдна вôддала свою ролю знаменито. Она поводилась на сценѣ якъ бы фахова артистка.

Спѣвы, якъ на майфільдскій хоръ, выпали досыть слабо, но се було въ части задля неприсутности кôлькохъ членôвъ.

Найлучше вывязалась зъ своей задачи банда, котра пôдъ проводомъ одного Американця, пригравала чудесно.

Тутъ належить похвалити Майфільдцѣвъ за ихъ труды коло банды, вытревалôсть въ науцѣ и згодѣ, не тôлько въ тôмъ дѣлѣ, але въ кождôмъ напрямѣ.

Найбôльше признане належить ся Всч. о. Обушкевичу, котрый такъ бандою, спѣвомъ, якъ и театромъ занимаесь дуже щиро.

Такше не на малу похвалу заслугують знаный патріотъ Алексей Шлянта и Андрей Ґела, що трудять ся коло розширеня просвѣты мѣжь рускими громадянами въ Майфільдъ.

И. Б.

Першій дôмъ въ Америцѣ.

(THE FIRST HOUSE IN ANERICA).

Де-що за „кастель-ґарду“, звôдки ся назва пôшла.

Подавъ Викторъ Гладикъ.

Одного разу головный зарядъ почтовый въ Вашінґтонѣ одержавъ листъ зъ краю, адресованый до першого дому въ Америцѣ, „To the first house in America.“ Листъ той переслано до Federal Barge Office въ Ню Йорку (дôмъ, де всѣ еміґранты и ихъ пакунки приходять) въ тôмъ переконаню, що то найскорше буде першій дôмъ въ Америцѣ пôсля гадки листописателя, длятого, що до того дому кождый еміґрантъ першій разъ вступае, кождый мусить перейти черезъ той дôмъ, закимъ вступить на американьску землю.

Коли комісаръ отворивъ листъ, переконавъ ся, що сей листъ писаный однымъ польскимъ жидомъ до еміґраційнои комісіи, щобы впустила его знакомого до барджь офісу, тогды якъ его шифа приѣде, щобы его забравъ. Назва першій дôмъ въ Америцѣ не е зла, для малого зъ сивого каменя мурованого дому, що стоить на самôмъ кôнци Ню Йорку.

Се справдѣ першій дôмъ для кождого еміґранта, що приѣзджае до Ню Йорку. Тутъ кождый еміґрантъ першій разъ бачить зъ того дому тую Америку, о котрôй въ старôмъ краю рôжни̂ дива говорять. Тай е и на що тутъ подивитись. Зъ однои стороны кождый бачить оживленый рухъ якого еще може нѣхто зъ еміґрантôвъ не бачивъ. Заразъ коло барджь офісу стоять мали̂ вôйскови̂ шифы або звычайно звани̂ »бовты«, на котрыхъ американьски̂ матрозы весело увивають ся коло чищеня тыхъ-же, а дальше плывуть »феры«, ѣдуть верхови̂ потяги, кôнни̂, електрични̂ улични̂ кары, множество рôжнородныхъ возôвъ, тягаровыхъ каретъ, та електричныхъ возôвъ, помѣжь котри̂ пересувае ся множество рôжного народа, а тамъ дальше видно высочезни̂ домы выстаючи̂ по кôлька сотъ стôпъ оденъ надъ другимъ, а коло воды множество въ рядъ уставленыхъ маштôвъ зъ товаровыхъ шифôвъ, та славный на цѣлый свѣтъ бруклиньскій мôстъ.

Зъ другои стороны понадъ водою лежить красно урядженый паркъ (публична загорода) засаджена красными тѣнистыми деревами, въ котрôй то тѣни высиджуе множество цѣкавыхъ людей цѣлыми годинами, прислухуючись шумови моря, та придивляючись выходячимъ еміґрантамъ. Дальше помѣжь деревами видно пôдвалины-стовпы верхового потягу, а надъ водою видно темный округлый якъ бы замокъ, подôбный до ґазового кôтла. Вôдъ того замку пôшла назва »кастель-ґарда«, по англійски замокъ называесь „Castle“, а огородъ „Garden“, значить по нашому — замокъ огорода. Замокъ сей побудовавъ американьскій вождъ Генрикъ Гудсонъ и за его часôвъ служивъ за вôйсковый магазинъ. По его смерти пôзнѣйше замѣнено той замокъ на музыкальну галю, а недавно мѣсто зробило зъ неи такъ зване aquarium. Пороблено въ серединѣ мали̂ ставки, въ котрыхъ утримуе (мѣсто) множество рôжныхъ рыбъ. Такъ само по бокахъ поза шкла на долѣ и на ґалеріи поза шкла е множество рôжнобарвныхъ рыбъ, що своею красотою притягають тысячѣ цѣкавыхъ. Вступъ до aquarium е вôльный для кождого. Отворено щодня вôдъ 10 годины рано до 4 годины по полудни.

Днесь нема тамъ вже жадныхъ укрѣплень, зôсталось тôлько давне имя: Castle Garden. Но мѣсце се мае не тôлько для еміґрантôвъ велике значене, оно е дуже почитане кождымъ Американцемъ, бо тутъ збулись рôжни̂ подѣѣ, котри̂ повиненъ знати кождый Американець. Тутъ вперше перши̂ кольоністы пили здорову свѣжу воду, тутъ першій разъ провадили они вôйну противъ Индіянôвъ, що въ тыхъ часахъ тутъ жили. Тутъ англійскій вождъ Гессіянъ, выступивъ зъ своими въ червони̂ блюзы убраными жовнѣрами, хотячи побити повстанцѣвъ, що не хотѣли повиноватись Англіи.

Тутъ славный вождъ повстанцѣвъ Юрій Вашінґтонъ по побѣдѣ надъ Англиками, триумфально выступивъ на берѣгъ зъ своимъ вôйскомъ, и зôставъ урочисто впроваджений до мѣста яко першій президентъ Сполуч. Державъ.

Въ части ти̂ исторични̂ подѣѣ, въ части красный видъ околицѣ, надають мѣсцю тому чарôвну принаду.

Зрѣтелеви представить ся величава картина. На блискучôмъ зеркалѣ заливу морского, котрый перерѣзуе множество рôжнородныхъ великихъ и малыхъ шифôвъ, бовтôвъ, плахтярокъ, феръ, човнôвъ въ рôжнôмъ напрямѣ, видно въ дали Governor Island, Castle William (замокъ Вільяма) найбôльшу въ свѣтѣ статую свободы (Liberty Statue), а а дальше въ мрацѣ видно Staten Island, Bayonne City и Jersey City.

Найбôльшій рухъ робить ся на березѣ моря, коли люде побачать не дуже великій »бовтъ« на бѣло омальованый, на котрôмъ привозять зъ Ellis Island еміґрантôвъ до барджь офісу, за котрый була згадка высше. Всѣ до того часу тихо сидячи въ лавкахъ, встають и идуть на самъ берѣгъ моря, абы лѣпше придивитись сумнымъ еміґрантамъ та ихъ убраню, поведеню и т. п. Тамъ видно молоду Италіянку, що иде зъ бовту до барджь офісу въ короткôй спôдници та широкимъ кармазиновымъ завоемъ на головѣ, що служить за сѣдло для великого въ брудну плахту завиненого пакунку, за нею йде почорнѣлый, заваляный малый чоловѣкъ зъ великою файкою въ зубахъ та несе малу пакташку. Поза всѣми на задѣ йде руска дѣвчина въ червонôй хустинѣ на головѣ, въ тяжкихъ чоботахъ та малымъ клункомъ пôдъ пахою, иде та плаче, а всѣ дивлять ся на ню, но нѣхто не знае причины еи плачу. Не минуло еще и пôвъ годины, а передъ барджь офісомъ вже купа Италіянцѣвъ, що вже забрали ихъ агенты. Всѣ поклали свои пакунки на вôзъ, що мае ихъ завести до италіяньского дому на пôчлѣгъ, де хотячи не хотячи, бѣдни̂ Италіянцѣ мусять платити оденъ доляръ за нôчь.

Тамъ зновъ польскій агентъ провадить рôжного сорта кôлькоро людей, всѣ бѣдни̂, брудни̂ идуть за нимъ. Но не всѣ дають ся обдурити краянамъ, деяки̂ уповаючи на свôй розумъ хотять сами о своимъ розумѣ йти на мѣсце, де мають адресъ, но такихъ е дуже мало, бо такого, що хоче самъ ити, не хотять выпустити, боячись, щобъ десь цѣлкомъ не стративъ ся въ великôмъ мѣстѣ.

Оденъ досыть мудрый маляръ-Нѣмець розказовавъ менѣ недавно, якъ то вôнъ прійшовши першій разъ до Ню Йорку и хотячи самъ дôйти до свого знакомого, ходивъ цѣлый день по мѣстѣ закимъ дôставъ ся до знакомого. Коли выйшовъ зъ барджь офісу, мавъ всего одного доляра въ кишени, то-жь боявъ ся промѣняти щобы потôмъ не зôставъ безъ цента и постановивъ ити пѣше, а маючи адресъ: 10. 4th str. показавъ комусь коло барджь офісу и той ему показавъ, щобы ишовъ на Бродвей та догоры улицею доки не дôйде на той нумеръ, що на адресѣ. Выйшовши на Бродвей ишовъ улицю за улицею не пытаючи ся нѣкого, ажь нарештѣ десь по полудни зайшовъ на 104-ту улицю тамъ запытавъ ся одного хлопця, що знавъ по нѣмецки говорити чи не знае, де мешкае его знакомый тай показавъ ему картку зъ адресою 10. 4th str. Тогдѣ хлопець сказавъ ему, що его пріятель мешкае на четвертôй улици нумеръ 10-ый и вôнъ знову на пѣше назадъ вернувъ ся и десь ажь надъ раномъ зайшовъ до свого знакомого.

Се доказомъ, що й наймудрѣйшій въ чужôй сторонѣ стаесь дуракомъ, тай часомъ якъ попадесь въ пôдли̂ руки, марно безъ вѣсти загине.

Зъ тои то причины не хотять нѣкого выпускати зъ барджь офісу, доки хтось не заопѣкуе ся нимъ. Длятого то инши̂ народности не хотячи, щобъ ихъ вспôвъ браты прибуваючи̂ зъ краю, не высиджували въ барджь офісѣ по кôлька або кôльканайцять дней, або щобъ не гинули безъ вѣсти, позакладали еміґраційни̂ домы, до котрыхъ приводять зъ барджь офісу своихъ землякôвъ, де они можуть переночовати и опôсля вôдсылають на мѣсце, де хто хоче ѣхати чи ити. Русины до сего часу не мають еще

Отже полѣчено, що бôльша частина острожникôвъ, отыхъ-же злодѣѣвъ, палѣѣвъ, душегубôвъ потрапили до острогу черезъ горѣвку, бо они або сами̂ еи пили, або ихъ батьки пили. Не дивуйте ся тому, що дѣти въ питущихъ батькôвъ стають острожниками. Разъ те, що они й сами̂ здебôльшого пють, а хочь яки̂ зъ нихъ и не пють, то пустили ихъ на свѣтъ таки̂ батьки, що отруили собѣ мозоґъ алкоголемъ, пропили вже свое сумѣне. А народивши ся вôдъ такого батька та ще бачивши погани̂ приклады вôдъ него и дѣти стають погаными людьми. Чи може пяниця жити чеснымъ житемъ? Нѣ, не може. У пяницѣ мозоґъ отруеный и вôнъ уже не може добре розôбрати, що робить. Вôнъ знае одно: я хочу горѣвки и мушу еи здобути. Коли на те, щобъ еи здобути, треба збрехати, вôнъ бреше; треба потягти що зъ дому, — вôнъ тягне, не думаючи про те, що вôнъ свои-жь дѣти обкрадае; нема чого потягти дома — полѣзе въ чужу комору, а на горѣвку собѣ здобуде. Зъ пяныхъ очей не страшно нѣ вбити, нѣ пôдпалити. Инодѣ, напивши ся, накоить лиха, а проспавши ся не дуже и памятае, що наробивъ. А скôлько горя зазнае родина вôдъ пяницѣ, скôлько лайки та бійки вытерпить нещасна жѣнка та дѣти, скôлько слѣзъ выллють они черезъ горѣвку! А пяниця байдуже, мовь того нѣчого не бачить.

Якъ бы въ него бувъ мозоґъ не отруеный, то мôгъ бы вôнъ лучше розôбрати, яке лихо вôнъ робить, або лѣпше сказати, не робивъ бы вôнъ тогдѣ такого. Правда, буває въ насъ, що й непитущій чоловѣкъ побе жѣнку. Якъ спытаешь за що, то каже: »За дѣло, — она того заробила«. Нема за що хвалити и непитущого за бійку, бо бійка погане дѣло и не мае чоловѣкъ права бити жѣнку. Бють чоловѣки жѣнокъ черезъ те, що силу въ рукахъ мають; а се не по правдѣ. Словомъ треба на добре направляти а не кулакомъ.

Ото-жь, кажу, на жаль веде ся ще въ насъ те, що й непитущій чоловѣкъ ударить жѣнку; але-жь усяке скаже, що нѣколи вôнъ не буде отакъ бити, отакъ знущати ся зъ жѣнки, якъ пяниця, бо въ пяницѣ нема жалю въ серци. А вже запевне нѣхто не знае чоловѣка непитущого и не пяницкого роду, щобъ вôнъ обкрадавъ кого небудь, а найпаче свою родину.

Терпить бѣдна жѣнка бійку та всяке знущане вôдъ чоловѣка, терпить соромъ вôдъ людей, думае, що хоть изъ дѣтей радôсть ѣй буде, а тутъ и дѣти пôдростуть та й пôдуть батьковою стежкою, розминувши ся зъ правдою та зъ добрымъ и чеснымъ житемъ.

А лають ся пяницѣ якъ!... А хиба-жь лайка робить нашу душу чистою?

Допе ся чоловѣкъ до того, що вже наче нѣякого поганого дѣла ему не страшно. Чи одурити, то й одурити, чи вкрасти, то й украсти. Зовсѣмъ наче сумлѣне пропивъ. Отже-жь нѣ, ще щось тамъ у душѣ ворушить ся, треба его придавити. А придавити чимъ? Горѣвкою, звѣсно. Вы-жь изгадайте, що злодѣй, палѣй и душогубъ, идучи на свое страшне дѣло, неодмѣнно выпе горѣвки »для смѣлости«. И се правда, що якъ вôнъ выпе, то заразъ смѣльшій стане, бо мозоґъ запаморочить ся, замовкне и та крихточка сумлѣня, що ще зôстала ся въ душѣ и нагадувала, що вôнъ иде на погане дѣло. За чарку горѣвки пяниця все вôддасть и продасть.

Гарного, чесного чоловѣка шанують, поважають. А чи бачивъ хто коли небудь, щобъ шановано пяницю? Не то чужи̂ люде, а свои рôдни̂, свои дѣти не шанують, а зневажають его. Та й за що они его шанувати мають? Що они доброго вôдъ него бачать? Они бачать тôлько, що ихъ батько есть на людскій глумъ и посмѣхъ и сами̂ перестають поважати его.

А якій изъ него ґазда? Про се нема що говорити, бо всѣ бачили и знають, якъ господарують пяницѣ, якъ добре они вмѣють переводити батькôвщину и те, що своею працею придбали, якъ ще не знали ся зъ чаркою.

Вы скажете може, що я тутъ про великихъ пяниць кажу, а ихъ не такъ уже богато, а що здебôльшого люде пють потроху и не пропивають розуму та сумлѣня, не занапащають своеи душѣ. А я зновь скажу на се такъ: хто не потроху, той не може ручити ся, що черезъ мѣсяць, черезъ рôкъ вôнъ не стане пяницею. Хиба кождый не знае, не бачивъ, якъ статочный чоловѣкъ потроху та й допе ся до того, що по пôдъ плоты валяе ся? Потôмъ, коли батько не потроху, то часто буває, ще дѣти его питимуть уже не потроху, бо въ спадщину вôдъ батька имъ перейде любовь до алкоголю, не зовсѣмъ здорове тѣло и отруеный мозоґъ и они вже не мати-муть силы вдержати ся вôдъ піяцтва, стануть нещасными пяницями, а може й божевôльными або острожниками.

Еще скажу, що й не сами̂ пяницѣ, а й ти̂, що потроху пють, часто й густо роблять за горѣвку негарни̂ дѣла. Згадайте вы волосный судъ. Адже судіями выбирають не остатныхъ людей у селѣ, не пяницъ, що по пôдъ плоты валяють ся, а людей поважныхъ. Чи по правдѣ жь они свôй судъ судять? А такъ судять: якъ хочешь высудити позовъ, то ставъ судіямъ пôвъ кварты чи скôлько тамъ треба, то й высудишъ, хочь твôй позовъ и неправдивый. И отъ судіѣ не пяницѣ, а таки̂ люде, що тôлько потроху пють, за горѣвку роблять не по правдѣ. Такъ саме роблять и старшины и старосты и такъ се вже повело ся, що за дѣломъ у волость безъ горѣвки не ходи.

Люде не живуть поодинни̂, такъ, щобъ тôлько свое господарство знати та й годѣ. Люде живуть громадами и суть таки̂ справы громадски̂, що всѣ люде гуртомъ ихъ мусять робити. Громадски̂ справы, то справы всѣхъ тыхъ людей, що живуть у громадѣ и люде мусять робити ихъ такъ, щобъ зъ нихъ усѣй громадѣ, а значить и кождôй людинѣ, выходило добре. А якже справдѣ ти̂ громадски̂ справы роблять ся? Отъ, скажемо, треба выбирати старшину. Люде знають, що якъ выбрати, скажемо, Петра, то вôнъ буде добрымъ старшиною, а якъ выбрати Семена, то вôнъ дбати-ме не про громадску корысть, а про свою кишеню. Але Семенови дуже хоче ся вылѣзти въ старшины и вôнъ становить громадѣ кôлька вѣдеръ горѣвки и громада за тую горѣвку выбирае его, добре знаючи, що Семенове старшинуване буде ѣй на шкоду, а Петрове було-бъ на корысть. Але Петро не поставивъ горѣвки, а Семенъ поставивъ, то выбираймо Семена. Такъ само глитаѣ всяки̂ выдурюють богато дечого въ громадѣ. За горѣвку громада, сховавши десь свое сумлѣне, одбирае надѣлъ у вбогого и вôддае богатыреви. Богато, богато чого робить ся въ громадѣ не по правдѣ за горѣвку. А хиба-жь у громадѣ все сами̂ пяницѣ? Нѣ, пяниць тамъ не богато, а бôльше все таки̂, що пють потроху.

(Дальше буде.)

Digitized by SVOBODA-NEWS.COM

еміґраційного дому, тому часто лучає ся, що нашого чоловѣка не маючого адресу анѣ грошей вертають назадъ до краю, боячись, щобъ десь безъ вѣсти не загинувъ.

Тому кождый Русинъ по можности повиненъ теперь начате дѣло пôдперати, щобы и мы въ короткôмъ часѣ мали свôй дôмъ еміґраційный и тымъ помогли нашимъ братамъ приходячимъ зъ краю.

Закимъ еміґрантъ выйде зъ шифы на Ellis Island, мусить перейти докторску визиту, що выходить на малôмъ бовтѣ на шифу. По визитѣ всѣ выходять на Ellis Island. Тй, що не перейшли визиты, мусять чекати на шифѣ до другого дня въ поблизькихъ заливахъ двохъ малыхъ островôвъ.

Невдовзѣ буде готовый новый дôмъ, на мѣсци старого, що передъ кôлькома роками спаливъ ся. Якъ великій той новый будынокъ буде можна собѣ представити зъ того, що неразъ приходить въ оденъ день 3—4 великй паровй шифы, а на кождый мѣстить ся вôдъ 5 сотъ до 2 тысячѣ людей и задля браку мѣсця чекають и по кôлька дней закимъ мѣсце знайде ся, а по укôнченю нового еміґраційного дому, всѣ люде можуть помѣстити ся въ тôмъ домѣ и то женщины и мущины окремо. Тамъ будуть и докторы робити свою визиту, а не на шифѣ, якъ перше. Всякй непорозумѣня мусять ся тамъ укôнчити закимъ еміґранты будуть выпущенй. Говорять, що въ новôмъ домѣ будуть держати ся острѣйше всѣхъ приписôвъ. Нѣхто крôмъ аґентôвъ зъ еміґраційныхъ домôвъ не буде мавъ права ити тамъ, тому кождый еміґрантъ, що не буде мати грошей, а котрого аґенты не возьмуть до еміґраційного дому, буде назадъ верненый, то-жь най кождый Русинъ старає ся, щобы дôмъ рускій еміґраційный якъ найскорше въ житє впровадити.

НОВИНКИ.

— **Памятайте на „Руско-Народный Дôмъ Еміґраційный въ Америцѣ“ и высылайте жертвы до касіера пôдъ адресою:** Mr. John Parylak, 1337 Ave. A., New York City, **а заразомъ увѣдомѣти о тôмъ секретаря пôдъ адресою:** Mr. K. Kirczov, 102 Morris Str., Jersey City, N. J.

Комітетъ.

Назадъ зъ Бразиліи.

Ще въ половинѣ лютого с. р. выеміґрувала була изъ скалатского повѣта, въ Галичинѣ, численна партія селянъ до Параны, а межи иншими Мартинъ Милый, господаръ зъ Останя, зъ родиною зложеною зъ шести душь. Милый продавъ бувъ цѣле своє майно, обôйстє и три морґи поля, за 1800 коронъ. Другій еміґрантъ, Андрухъ Гуцулякъ изъ Старомѣщины, выѣхавъ за море зъ родиною зъ 8 душь, продавши своє обôйстє и ґрунтъ за 3000 коронъ. Дня 14. мая вернули оба назадъ до Галичины, наблукавши ся цѣлыхъ три мѣсяцѣ по лѣсахъ та степахъ Параны, але вернули голй и босй, безъ крейцаря. Розповѣдають, що нашй еміґранты дôстають въ Бразиліи, що правда, досыть ґрунту, але неурожайного та зарослого лѣсомъ, котрый треба палити и корчувати, абы можна садити на нѣмъ кукурудзу. Зарôбку нема; щобы якійсь грôшь заробити, треба кôлькадесять миль ходити.

„Соединеніе“ на VI. голов. конвенціи въ Hazelton, Pa.

Дня 5. с. м. зъѣхалось до Гейзельтону понадъ 100 делеґатôвъ, щобы радити надъ добромъ »Соединенія«. Нарады тревали 4 дни и були досыть бурливй. Постановлено розметъ, а не якъ давнѣйше мѣсячнй вкладки; »Амер. Р. Вѣстникъ« взявъ въ аренду п. Ю. Жатковичь, маючи за те заплатити до касы »Соединенія« 1.400 доляр. рôчно. Зô справозданя выходило, що товариство числить понадъ 8400 членôвъ, зъ чого выходить, що »Соединеніе« въ протягу року не придбало анѣ тысячь новыхъ членôвъ. Станъ касы мабуть дуже сумный, а богато посмертного ще не выплачено. Предсѣдателемъ выбрано о. Дамяновича, а секретаромъ и касіеромъ лишились давнѣйшй. Имена прочихъ урядникôвъ якъ и въ загалѣ про ту конвенцію поговоримо обширнѣйше въ слѣдуючôмъ числѣ.

Дня 7. с. м. члены драматичного товариства зъ Майфильдъ, Па. выставили въ Гейзелтонѣ штуку »Хлопы аристократы«. Гра артистôвъ була бездоганна, а прегарнй спѣвы чарували слухачôвъ.

Французы а ґеоґрафія.

Було се пôдчасъ парижскои выставы въ роцѣ 1867. До Парижа приѣхало японьске посольство въ цѣли договору о три вôльнй порты, що мали бути выбранй помѣжь пристанями Франціи и Японіи. Договôръ веденый бувъ дуже чемно. — Выбирайте, панове, перше, мы выберемо опôсля — освѣдчила Японія. Французкій міністеръ справъ внѣшныхъ вызначивъ слѣдуючй три порты: Йокогама, Еддо и Ганъ-Янґъ. Посольство не противилось и вôдôйшло смѣючись. Въ коротцѣ потôмъ Японія оповѣстила урядово, що пріймає пропозицію Франціи а въ замѣну выбирає: Гаваѣ, Марсилію и Саутъ-Гамптонъ. Парижскй дипльоматы смѣялись до розпуку, бо-жь Саутъ-Гамптонъ лежить въ Англіи. Коли про се сказали японьскому послови, той вôдповѣвъ смѣючись: — Мы знаємъ о тôмъ дуже добре, але и Ганъ-Янґъ лежить въ Кореи. Французамъ мовь бы хто шкломъ по пôдъ носомъ потягнувъ.

Родинна драма.

Властителька дому Міллеръ въ Фельдмахінґъ, въ Баваріи, дôстала въ ночи несподѣвано помѣшаня ума. Недужôй здавало ся, що єи мужь є великимъ грѣшникомъ, а за свôй грѣхъ мусить тутъ на земли спокутувати. Въ наслѣдокъ сего збудила она обоихъ своихъ дѣтей и казала имъ молити ся при постели свого батька, а само взяла набитый револьверъ и стрѣлила въ груди спячого мужа. Перестрашенй дѣти выбѣгли на двôръ, а на ихъ крикъ збѣгли ся сусѣды. Коли ввôйшли до комнаты, божевôльна лежала вже безъ житя зъ перестрѣленою грудию.

Зъ боєвища.

Англійцѣ вже заняли Преторію, столицю Трансвалю, безъ опору зô стороны Бурôвъ. Бурски вôйска, пôдъ командою ґен. Бота, уступили на полудне, а президентъ Кріґеръ заявивъ, що бити ся буде до послѣдной каплѣ крови. Пишуть, що по цѣлковитôмъ пôдбитю Трансвалю, Кріґеръ маєсь удати до Америки.

По водѣ и сушѣ.

Даньскій инжінеръ Маґраленъ построѣвъ новый моторъ, якого можна уживати зъ однаковою корыстію и на водѣ и на сушѣ. Недалеко Копенгаґи находять ся два озера роздѣленй невеличкимъ, бо 300 метрôвъ широкимъ шматомъ сушѣ. Густо заселенй побережа обохъ озеръ не мали доси одноцѣльнои та выгôднои комунѣкаціи, а построєне каналу мѣжь обома озерами було за дороге. Щобы сѣй недогôдности запобѣчи, выдумавъ инжінеръ Маґраленъ машину, котра переплывае озера яко паровый корабель, а по сушѣ переѣздить по шинахъ яко моторовый вôзъ. Сей ориґінальный автомобôль доси перевôзъ вже звыжь 20 тысячь осôбъ.

— **Ѣзду на** однôмъ колесѣ вже неразъ подивляла публика по циркахъ, однакъ въ нюйорскôмъ цирку штукаръ Кільпатрікъ доказує щось такого, про що навѣть фільозофамъ не снило ся. Ото на однôмъ колесѣ вôнъ выконує одною ногою всякй карколомнй ѣзды, а на закôнчене зъѣздить по сходахъ 169 стôпъ высокихъ зъ самого вершка цирку.

— **Маєшь дѣти?** Чому-жь не запишете ихъ до „Р. Н. Союза?“ Коштує лишь 25 центôвъ на мѣсяць, а дѣти умирають дуже часто, частѣйше якъ старшй.

До теперь належать слѣдуючй братства до тов. „Р. Н. Д. Е. въ Америцѣ“:

Бр. св. Петра и Пав.	въ	Джерзи Сити, Н.Д
„ „ Ольги	„	„ „
„ „ Володимира	„	Ансоніи, Конн.
„ „ Пет. и Павла	„	„
„ „ Ольги	„	Бруклинъ, Н. Й.
„ „ Михаила	„	„
„ им. И. Наумовича	„	Ню Йорку
„ „ Ольги	„	„ „
„ „ И. Крестит.	„	Буфальо, Н. Й.
„ „ И. Крестит.	„	Trauger-Calu't, Pa.
„ „ Петра и Пав.	„	„
„ Покр. Пр. Бог.	„	„
„ Благ. Пр. Богор.	„	Belle Vernon, Pa.
„ Трохъ Святит.	„	Whitney, Pa.
„ „ Димитрія	„	Мт. Кармель, Па.
„ „ Ар. Михаила	„	Юнкерсъ, Н. Й.
„ „ Ар. Михаила	„	Шамокінъ, Па.
„ „ Кир и Мет.	„	„
„ „ Ар. Михаила	„	Eleanor, Pa.
„ „ Ольги	„	Bloomfield, N. J.
„ „ Петра и Пав.	„	Скрентонъ, Па
„ Благовѣщ. Пр. Б.	„	Трой, Н. Й.

За комітетъ товар. »Р. Н. Д. Е. въ Америцѣ«:

О. Н. Пôдгорецкій, предсѣдатель. **К. Кирчôвъ** секретарь.

ПОСМЕРТНЙ ВѢСТИ.

Теодоръ Маслей, членъ братства св. Димитрія въ Mt. Carmel, Pa. и »Р. Н. Союза« ч. кн. гол. 258, потовченый въ майнахъ, умеръ по довгôй слабости дня 27. мая с. р.

Вѣчная єму память!

Оголошенє.

Руска громада въ Ansonia, Conn. потребує дяко-учителя. Крôмъ дякôвства мусить знати провадити хоръ и школу. О условіяхъ можь довѣдатись близше у предсѣдателя рады церковнои.

За раду церковну въ Ansonia, Conn.
Гаврило Дзядикъ, предс.
130 Main Str., DERBY, Conn.
Гієронъ Горбаль, секр.

Где єсть?

Шукаю мого брата Ивана Лапчиньского, родомъ зъ Телешницѣ Саннои, повѣтъ Лѣско, Галичина. Выйшовъ до Америки передъ 6 роками; умѣє робити ковальство. Хто бы знавъ о нѣмъ, нехай дасть єму ласкаво знати, щобы написавъ до мене на адресу:

MIKOLA LAPCZYNSKY, Box 332
OLYPHANT, Pa.
Lack'a Co.

Знаменита спосôбнôсть!

Д-ръ. Ф. С. Рейкеръ (Dr. F. S. Raker) зъ Shamokin, Pa. дôставъ службу вôдъ п. Д. Дж. Гилъ, властителя дôбръ земскихъ въ Гейзелтонѣ, продавати маршальтоньскй добра (Marshalton lots). Иванъ Гилъ замѣряє дати купцямъ спосôбнôсть заробити собѣ ¾ зъ цѣны згаданыхъ »лотôвъ«, або иншими словами: єсли хто купить »лотъ« за 400 дол. и дôстане трехъ людей, котрй хотѣли бы купити по »лотови« (400 дол. кождый), то купно першого буде коштувати лишь 100 долярôвъ. Панъ Гилъ замѣряє такожь дати найлѣпшимъ десятьомъ людямъ, котрй купять вôдъ него »лоты« и приведуть купцѣвъ на другй »лоты« — красный дôмъ за дармо.

Земля д-ра Рейкера єсть въ околици Люкъ Фидлеръ (Luke Fidler Colliery). Компанія надѣєсь робити значнй улѣпшеня въ близькôй будучности. Въ вôддаленю кôлькохъ минутъ ходу вôдъ дôбръ д-ра Рейкера въ Royal Oak Colliery знаходить ся жила (полоса) червоного, дрôбненького на 6 фѣтôвъ широка.

Взглядомъ информацій п. Гилъ радить интересованымъ удатись до „Hollenbach and Bakers drug store“ въ Shamokin, Pa., або до мѣсцевого аґента А. Галабурды.

Где є

ДЕМКО КОБАНОВСКІЙ, родомъ зъ Незнайовы, пов. Горлицѣ, Галичина. Передъ 3 роками мавъ знаходити ся въ Канадѣ, опôсля вернувъ до Сполуч. Державъ. П. Михайло Дробнякъ, бувшій єго сусѣдъ въ Канадѣ, думаю, що знає єго адресу. Вôнъ самъ, або хто изъ знакомыхъ, нехай буде ласкавый подати єго адресу. Адреса:

A. Dubinski
194 Hervey str., Chicago, Ill.

По

БАЛЬСАМЪ ДЛЯ СЛАБЫХЪ НА ЖОЛУДКОВЙ, НЕРВОВИ, МѢХУРОВЙ, ПЛУЦНЙ СЛАБОСТИ И НА РАНЫ, А ОСОБЛИВО НА МОРСКУ СЛАБÔСТЬ И О ПОРАДЫ ЛѢКАРСКЙ пишѣть до:

Rev. D. Polivka
Box 1144
Plymouth, Pa.

Jan Benes

628 Carson str., PITTSBURG, PA.
(напротивъ рускои церкви.)

Той словеньскій сальонъ и готель має найлѣпшй и найсмачнѣйшй напоѣ и перекуски за найтаншу цѣну. Квартира для делеґатôвъ 6. голов. конвенціи »Р. Н. С.«

Рускій клеркъ, знаный Андрей Павликъ.

John Lenard

Saloon & Restaurant
76 — 12 str., Pittsburg, Pa.

Має найлѣпшй импортованй вина и циґара, добрй горѣвки, свѣже пиво, смачнй перекуски.

Квартира для делеґатôвъ »Р. П. С.«

Frank Posluszny

Cafe and Bar
1111 Carson str., Pittsburg, Pa.

Вже то добре всѣ знають, що має зимне, свѣже пиво, добру перекуску, а услуга дуже чемна.

Квартира для делеґатôвъ »Р. Н. Союза.«

Dr. S. Blumberg,

1716 Carson str.
Pittsburg, Pa.

Кождый то знає, що въ Америцѣ шукають за такимъ докторомъ, котрый покличивъ свои науки въ старôмъ краю. Д-ръ Блюмбергъ вивчивъ ся за лѣкаря на університетѣ въ Варшавѣ, а зложивши испитъ державный въ Філядельфіи, осѣвъ въ Пітсбургу. Дуже добрый докторъ. Розмовити ся можна по руски, нѣмецки, англійски и польски.

HENRY FREY

PHOTOGRAPHER
421 Lackawanna Ave.
Scranton, Pa.

Хочешъ мати красну фотографію, вѣрный портретъ, зайди до того фотографа. Вертаєшь зô шлюбу зайди зъ жѣнкою до него, дай ся вôдобрати, а будешь мавъ на цѣле житє памятку. Маєшь красну дѣтинку, дай фотографовати у него, а будешь мати красный образъ. Єсть у Васъ братство, най зайде до того фотографа, а вôнъ Вамъ зробить фотографіи и портреты, яки хочете. — За роботу гварантує.

РУСКА БУЧЕРНЯ

Игнатія Трохановского,
на Second Str.
в Mt. Carmel, Pa.

Все свѣже и добре мясо, ковбасы, шинки, солонину и все можете купити у свого руского бучера, а то по дуже низькôй цѣнѣ. Розвозить все на часъ, Хвалити богато не треба, бо добре само хвалить ся.

РЕСТАВРАЦІЯ и КАВЯРНЯ.

✳ TROMETTER'S ✳
(Тромейтеръ)
Cor. Rock & Sunbury str.
SHAMOKIN, PA.
напротив National Bank.

Снѣданя, Обѣды, Вечерѣ.

Въ кождôмъ часѣ можна дôстати такъ горячй якъ и зимнй перекуски. Потравы прилагодженй на европейскій спосôбъ, дуже смачно. Услуга солідна. Окремй комнаты для родинъ. Найлучшй вина, пива, лікеры, горѣвки и всѣ можливй напитки. Цѣна дуже мала.

Першій, рускій салюнъ и реставрація въ

ПІТСБУРГЪ, ПА.

Не вôдъ нынѣ знають нашй Пітсбурчане и зъ околицѣ

АЛЕКСАНДРА ФЕДОРЧАКА,

котрый 10 лѣтъ працювавъ у пітсбурскихъ фабрикахъ. Має вôнъ теперь гарный салюнъ, де можь дôстати напиткôвъ всякого рода, а при тôмъ утримує дуже чистеньку реставрацію, де можь дôстати всѣлякого ѣдженя якого лишь забагнете. Кождый Русинъ мавъ бы смертельный грѣхъ, якъ бы до другихъ йшовъ, а свого оминувъ. Салюнъ Алекс. Федорчака пôдъ назв. „народный готель“ єсть при Carson Str. No 716 мѣжь 7 а 8 улицею не далеко рускои церкви.

ПРОДАЖЬ ОБУВИ!

Если хочете купити черевики танй и мôцно и доладно зробленй, йдѣть до складу обуви Gable-а.

W. J. Gable

сусѣднй дверѣ коло почты
въ Mt. CARMEL, PA.

Юліянъ Копистяньскій

(Julian Kopyscianski)
424 Shamokin str.
ШАМОКІНЪ, ПА.

Перворядный салюнъ рускій. — Найлучшй напитки можна ту дôстати, якъ: пиво на шклянки и бутельки, вина розмаитого гатунку, горѣвки досконалй, цигара дуже добрй.

Спѣшѣть Братя Русины до свого братчика Юлька.

T. TALPASZ

ТЕОДОЗІЙ ТАЛПАШЬ
РУСКІЙ РЕСТАВРАТОРЪ
— и —
готельничій
246 Pearl Str.
Shamokin, Pa.
Недалеко рускои плебаніи.

Добрый вечеръ друже мôй!
— Добрый вечерь, свате!
А куды такъ спѣшите?
— До Талпаша, брате!

Що за Талпашь? Звôдки вôнъ?
— Та-жь краянъ нашь милый
— У него всѣ Русины
— Пôдкрôпляють силы!...

— Що за бриндзя й пиво тамъ!
— Обходить ся файно!
— Обслугує якъ братамъ!
— Таньо надзвычайно!

РУСКІЙ КРАВЕЦЬ.

Въ Шамокінъ, Па. мешкає рускій кравець
ПЕТРО КУЗМИЧЬ,
146 Lincoln str.

Робить вôнъ всѣлякй убраня мужескй складно и дешево.

Хто у него замовить убране нѣколи того не пожалує.

Всѣ йдѣть до него!

УВАЖАЙТЕ, БО И ТО ВАЖНЕ!

Хто бы мавъ деяке право най не ходить по покутныхъ жидôвскихъ, такъ званыхъ „тлумачахъ“, але най удасть ся до правдивого адвоката Виляма Воколека, въ Скрентон. Вôнъ залагоджує всякй справы въ судѣ ту и въ старôмъ краю. Зъ нимъ можна розмовити ся по руски.

Адресъ єго такій

W. Vokolek

ATTORNEY AT LAW,
502 Lackawanna Ave.
Cor. Washington Ave
Scranton, Pa.

Купуйте книжки и газеты!

Листки Свободнаго Слова N. 8, 12, по	16
Наканунѣ N. 8, 9—10 по	11
Свободная Мысль N. 1, 2 и 3 по	11
Бурцевъ. За сто лѣтъ (вмѣсто 2.10)	$1.10
Дебагорій Мокріевичъ. Воспоминанія ч. 1, 2 3 и 4 по	35
Правдинъ. Самосудъ толпы въ странѣ свободы	11
Правдинъ. Женщина въ странѣ свободы	11
Прозора. Притча Самарянина	11
„ Богъ на Украинѣ	11
Толстой. Воскресенє ч. I.	80
„ „ ч. II.	60

Цѣна 3-ьей части еще незвѣстна. Отдѣльные выпуски (есть ихъ уже 11) по 14 цнт. Подписка теперь прекращена. Пôдписавшіе ся прежде, получать романъ безъ доплаты.

За почту платимо самй.

Адресуйте:

A. Wasserman,

29 Clinton str. near Stanton str.
NEW YORK, CITY.

КОЖДЫЙ

Кождый може теперь друковати листы и иншй потрѣбнй письма.

Мои новй машинки до друкованя ч. 4, на котрыхъ можна друковати великими и малыми буквами чисто и рôвно вже суть готовй.

Пошлѣть стемпъ, а дôстанете цѣнникъ машинокъ до друкованя, гармонѣкъ, годинникôвъ, що выгравають пѣснѣ та кукавокъ и много ще иншихъ цѣкавыхъ рѣчей.

Адресуйте листы: **S. Keltonik,** PUNXSUTAWNEY, PA.

Ощаднôсть — се грошѣ въ кишени!

Хочешь красного убраня за 3 дол. иди и купи єго у Р. А. Stief-а, а заощадишь грошѣ.

Хочешь купити гарне убране за 4, 5, 6, 7 дол. або и выжше иди до Р. А. Stief-а, а заощадишь грошѣ.

За всѣлякимъ бѣлємъ спôднымъ и верхнымъ, по сорочки, капелюхи, краватки найнôвшои моды и по иншй товары йдѣть до Р. А. Stief-а, бо у него найбôльшій складъ на цѣлу околицю.

Peter A. Stief

11, 13 & 15 Oak str.
Mt. CARMEL, PA.

ЧИТАЙТЕ!

ОДИНОКІЙ РУСКІЙ ГОТЕЛЬ
Д. ГОЛОДА
38 Green str., — JERSEY CITY, N. J.

Кождый Русинъ йдучій зъ краю, чи до краю, або маючій яку небудь потребу въ Ню Йорку, чи въ околици, повиненъ вступити до того готелю, бо тутъ дôстане найздоровшй и найтаншй напитки всякого рода.

Тутъ порадить ся землякамъ, де найлучше купити шифкарту. Въ тôмъ готелю єсть такожь хорошо уряджена и простора галя на мітинґи, весѣля и другй забавы.

„NO RHEUMATISM.“

Той лѣкъ звѣстный въ цѣлôмъ повѣтѣ.

Єсли хто терпить на ревматизмъ, най попробує того лѣку. Тисячѣ хорыхъ на ревматизмъ завдячують своє здоровлє австралійскому лѣкови »No Rheumatism«, а навѣть тй, що довго лѣчились у докторôвъ, счудувались, яки наслѣдки були въ кôлькохъ дняхъ, коли спробували лѣку »No Rheumatism«.

Зô всѣхъ патентованихъ медецинъ „No Rheumatism“ єсть одинокимъ, що має голосну славу, бо коли єго ужити, боль якъ бы рукою вôднявъ.

„No Rheumatism“ не єсть лѣкомъ на всѣ слабости, але, єли хто має ломаня въ крижахъ, рукахъ, ногахъ, плечахъ, ужити лишь того лѣку, а наслѣдки певнй.

Вы можете дôстати тоє лѣкарство въ кождôй головнôй аптицѣ.

Єсть на продажь въ аптицѣ Самуеля, Юнга, Люиса, Джордана, Виліямса и Девиса въ Мт. Кармель. Продаєсь такожь въ сторѣ Hughes Bro's, L. Grossman и Midvalley Supply Co.

Продаєсь ще въ Центреліи у Девиса и Ґолдсворти и Монтана у Ґудмана, на Ексцелзіоръ у Ив. Гловы, въ Мт. Кармель у О. Мурдзы и Ст. Ґжендзѣньского, а въ Шамокінъ у Злотожиньского и Мархевки.

Можна дôстати за $1.00 и 50 цнт.

P 46

Digitized by SVOBODA-NEWS.COM

(13)

Руско-англійскій провôдникъ.

—ЗЛАДИВЪ—

Стефанъ Макарь.

(Дальше.)

вôлъ	ox (окс)
вôйна	war (вор)
вôддати ся (вженити ся)	to marry (ту марі)
вôддаленє (просторонь)	distance (дистенс)
вôдважный	brave (брейв)
вôддалити ся	to remove (ту рімув)
вôвця	sheep (шип)
вôдчинити	to open (ту опн)
вôтчина	native land (нейтив ленд)
вôкно	window (виндоу)
вôдвага	courage (коредж)
вôдповѣдь	reply, response, answer (ріплай, ріспонз, енсер)
вôдпочинокъ	rest, repose (рест, ріпоз)
вôдписати	to answer (ту енсер)
вôдпасти	to fall off, to desert (ту фол оф, ту дизерт)
вôдмыкати	to onlack (ту онлак)
вôднять, вôдчислити	to subtract (ту субтрект)
вôдъ	from (фром)
вôдсвѣжити	to refresh (ту ріфреш)
вôдвѣдати	to visit, to call upon (ту визит, ту кол апон)
вôзница (погоничь)	coachman, driver (кочмен, драйвр)
вôддыхати	to breath, to respire (ту бріз, ту ріспайр)
вправа	exersise (ексерсайз)
вручити (принести)	to carry, to deliver (ту кері, ту деливер)
всюды (де небудь)	everywhere (еврігвер)
всемогучій	almighty, omnipotent (олмайти, омнипотент)
всхôдъ	east (іст)
всхôдный	eastern (істерн)
вузкій	tight, close, narrow (тайт, клоуз, неро)
вхôдъ	entrance (интренс)
вчити (навчити)	to instruct (ту інстрокт)
вчасный	timely (таймлі)
выборы	election (ілекшн)
выяснити	to explain (ту експлейн)
выстава	exposition (експозиши)
высокій	high (гай)
выслѣдокъ (наслѣдокъ)	result, effect, (різолт, ефект)
высыпати	to throw out (ту тро авт)
выpôбъ	product, manufacture (прадокт, менафекчр)
вымолотити	to thrash (ту треш)
вылѣчити	to cure, to heal (ту кюр, ту гіл)
выкопати	to dig out (ту диг авт)
выяснити	to clear up (ту клір ап)
выбухъ	explosion (експложн)
выстарчити	to suffice (ту софайс)
вынаймъ	rent (рент)
вывернути	upset (опсет)
выгода (догода)	convenience (конвініенс)
вѣра	belief, creed, religion (біліф, крід, релиджн)
вѣтеръ	wind (винд)
вѣрный (правдивый)	faithful, true (фейтфул, тру)
вѣрити (завѣрити)	to believe, to credit, to trust (ту білів, ту кредит, ту трост)
вѣче (зборы)	meeting, assemblage (мітинґ, ессембледж)
вѣчный	eternal (ітернел)
вязати (знязати)	to tie, to bind (ту тай, ту байнд)
вязанка.	bundel, bunch (бондел, бончь).

Г.

Гадина	Snake, serpent (снейк, серпент)
галузь	branch, bough (бренчь, бау)
гамарня (кузня, гута)	forge (фордж)
ганити	to blame, to abuse (ту блейм, ту ебюз)
галасъ	noise (нойз)
гадка (думка)	meaning (мінінґ)
гадати (думати)	to mean, to intend (ту мін, ту інтенд)
гарный	fine (файн)
газета	newspaper (нюспейпер)
гвôздь	nail (нейл)
гибель	plane (плейн)
гиблювати	to plane (ту плейн)
гидкій	hideous, ugly (гидіес, аґлі)
глумъ	derision (дерижн)
глухота	deafness (дефнес)
глухій	deaf (деф)
глиняный	earthen (ертен)
глина	loam, clay (лом, клей)
глядѣти (дивитись)	to look, to see (ту лук, ту сі)
гладкій	smooth, polished (смут, полишд)
гнѣвъ	anger, wrath (енґр, рат)
гнôй (навôзъ)	dung, manure (донґ, менюр)
горячо (спека)	heat (ріт)
горячій	hot (гат)
голосъ	voice (войс)
голосный	loud (лавд)
голосно	loudly (лавдлі)
горѣвка	whiskey (гвискі)
голубый	blue (блю)
горожанинъ (обыватель)	citizen (ситизен)
горбокъ	hill (лил)
горшокъ	pot (пот)
гордôсть	pride, vanity (прайд, вениті)
гордый	proud (правд)
горло	throat (трот)
говорити (бесѣдувати)	to talk, to discourse (ту ток, ту дискорс)
готовый (о)	ready (реді)
готель	hotel (готел)
гостина	feast (фіст)
господаръ (рôльникъ)	husbandman, farmer, planter (госбендмен, фармер, плентер)
горѣти	to burn (ту борн)
голяръ	barber (барбер)
голити	to shave (ту шейв)
гоѣти	to heal, to cure, (ту гіл, ту кюр)
годинникаръ	clock-maker, watch-maker, (клакмейкр, вачмейкр)
година	hour (авр)
годинникъ стѣнный	clock (клак)
годинникъ кишонковый	watch (вачь)
головный	principal, main (принсипел, мейн)
голова	head (гед)
головка капусты	cabbage-head (кебедж-гед)
голодъ	hunger (гонґр
голодный	hungry (гонґрі)
гôрникъ (майнеръ)	miner, digger (майнер, диґр)
гôркій	bitter (битр)
гôрко	bitterly (битерлі)
гôсть	guest, visitor (ґест, визитор)
груди	breast, chest (брест, чест)
грошѣ	money (моні)
грушка	pear (пер)
груда	clod (клад)
грôзьба	threat (трет)
грозити	to threaten (ту третн)
грôзный	horrible, terrible (горибел, терибел)
грôзно	terribly (терибліі
грôмъ	thunder (тондр)
гремѣти	to thunder (ту тондр)
гремить	it thunders (ит тондерс)
грѣхъ	sin (син)
грѣшникъ	sinner (синер)
грôбъ (могила)	grave (ґрейв)
грива	mane (мейн)
грѣти	to warm (ту ворм)
гребинь	comb (коум)
гра	play, game (плей, ґейм)
грати	to play (ту плей)
грунтъ	ground (ґравнд)
гузикъ	button (ботн)
гуска	goose (ґус)
густый (грубый)	thick, dense, tight (тик, денс, тайт)
гута желѣзна	iron-works (айрн-воркс)
гута шклянна	glass-furnace (ґлес-форнес)

(Дальше буде).

Иванъ Глова

JOHN GLOWA

(POSTMASTER)

Excelsior, Pa.

ОДИНОКІЙ СТОРЪ НА ЦѢЛЫЙ EXCELSIOR.

Всякій потрбній рѣчѣ до житя, якъ такожь можна купити убраня майнерскій и звчайній.

Посылае такожь грошѣ до всѣхъ частей свѣта, скоро, тано и беспечно.

Продае шифкарты.

Не вôдъ нынѣ вже знають люде солідного Ивана Глову.

ВЕЛИКІЙ КОМПАНІЧНЫЙ СТОРЪ

Russian Mercantile Co. Ld.

— ВЪ —

Shamokin, Pa.

327 Shamokin st.

Найбôльтій рускій компанічный сторъ въ Америцѣ. Заложеный ще въ роцѣ 1889, а теперь побôльшеный, украшеный и на ново урядженый. Новый дôмъ великій, красный, котрый компанія купила 1896 року за $18.000 доказуе, що може компанічна робота. — Всѣ розумній Русины належать до той компаніи, купують зô свого власного стору значить, спомагають самыхъ себе. — Мѣсячно обертае сторъ сумою $2000. Заряджае нимъ:

Теодоръ Федько

Оденъ зънайбôльшихъ броварôвъ въ Америцѣ.

ВАРИТЬ ПИВО НА КРАЕВЫЙ СПОСôБЪ, БЕЗЪ ВСЯКИХЪ ПРИМѢШОКЪ.

Хто лишь разъ покоштуе сего пива, то иншого вже не хоче пити.

Голова вôдъ него нѣколи не болить, бо есть здорове и поживне.

НЕ ТРЕБА ЄГО ЗЪ РЕШТОЮ ХВАЛИТИ, БО ДОБРЕ САМО ЗА СЕБЕ ГОВОРИТЬ.

Пійте пиво зъ бровару:

E. ROBINSON'S SONS,

LAGER BEER BREWERY,
435 to 455 N. 7-th Str.
SCRANTON, PA.

Telephone calls: GENERAL OFFICE 2333.
NIGHT CALL 4854.

Гаврилъ Малинякъ

Гуртовный складъ
(Wholesale)
20 Market st.
SHAMOKIN, PA.

Мае завсѣгды на складѣ свѣже, добре пиво въ великихъ и малыхъ бочôвкахъ зъ пайлучшихъ броварôвъ, горѣвки (whiskey) и лікеры пайлѣпшого ґатунку.

Братя! замовляйте у свого!

ОДИНОКІЙ РУСКІЙ СТОРЪ ЗЪ УБРАНЕМЪ НА ЦѢЛЫЙ ОЛИФАНТЪ, ПА.

Юрія Хиляка.

Хто хоче мати добре и красне убране, а ще до того за таній грошѣ, то най йде куповатп до Ю. Хиляка, но най не забуде взяти и грошей зъ собою, бо тамъ усе cash.

Продае вôнъ такожь „шифкарты“ и посылае грошѣ до всѣхъ частей свѣта. — Йдѣть до старого знакомого!

O. Murdza & Bro s

46. Second st.
MT. CARMEL, PA.
О. МУРДЗА и БРАТЬ.

Сторъ заосмотреный найлучшими товарами, спроваджоваными впросты зъ першорядныхъ складôвъ. Живить вôнъ майже всѣхъ Русиновъ въ Mt. Carmel. Продае такожь майнерскій одягы и посылае грошѣ до старого краю тано, точно, скоро и беспечно.

Свôй до свого — а до чужого не пхай сп. Жидôвъ оминайте зъ далека!

СВÔЙ ДО СВОГО!

Єфремъ Лучковець

E. NDEPENDENCE near VINE STR.
въ Шамокінъ, Па.
— РУСКІЙ ГОТЕЛЬ. —

Чистенькій тамъ готель зô всякими выгодами. Пиво, вино, віска, темперъ и другій напоѣ все свѣжій и найлѣпшого ґатунку. Услуга чемна и солідна. Скляники великій и малій пôсля вподобы.

Lehigh Valley R.R.

In Effect May 19, 1899.

Пасажерскій трены зъ Mt. Carmel до Buffalo, Scranton, Elmira, Wilkes Barre, White Haven, Hazleton, Mauch Chunk, Allentown, Bethlehem о год. 7:18 и 9:40 до полудня; а 12:18 и 4:40 по полудни.

До Philadelphi-и и New York-у о год. 7:13 до полудня и 12:18, 4:40 по полуд.

До Centralia, Shenandoah, Mahanoy City, Pottsville, Hazleton и до всѣхъ станій въ околицяхъ вугловыхъ о год. 7:13, 9:40 до полуд. и 12:18, 4:40 по полудни.

До Shamokin о год. 7:30, 11:21 до полуд; а 2:20, 6:42 и 9:56 по полудни.

Експресовій трены до Philadelphi-и и New York-у о год. 7:13 до полудня; 12:18 и 4:40 по полудни.

Трены до Mt. Carmel.

З New York-у о год. 8:10 до полудня и 4:10 по полуд. Въ недѣлю о год. 1:00 по полудни.

Зъ Philadelphi-и о г. 4:10, 9:00 до полуд. і 4:50 по полуд. В недѣлю о год. 1:32 по полуд.

Зъ Pottsville о год. 9:45 до полуд. 12:30, 5:05 и 8:15 по полуд.

Зъ Wilkes-Barre о год. 8:00 до полудня, 3:05 и 6:00 по полуд. Въ недѣлю о год. 3:05 по полуд.

Недѣльній трены до: Philadelphi-и, New York-у и до всѣхъ станій межи тыми мѣстами о год. 9:10 до полудня.

До Pottsville, Hazleton, Wilkes-Barre и до всѣхъ станій в околицях вугловых о год. 9:10 до полуд. и 5:55 по полудни.

Недѣльний трен до Shamokin о год. 11:20 до полуд. и 7:58 по полуд.

CHAS. S. LEE,
Gen'l Pass. Agent,
R. H. WILBUR, General Supt.

УВАГА: Хто хоче їхати на Весты, най купить собѣ тікетъ на лігайску желѣзницю, бо найтуньша и найвигôднійша. Поблизшій яформаціи удавайте ся до:

JOHN S. LAUGHLIN,
Agent L. V. R. R. Mt. Carmel, Pa

Всякій

СТАРОКРАЕВЫЙ РУСКІЙ
КНИЖКИ МОЖНА
ДôСТАТИ
въ книгарнѣ рускои читальнѣ им.
М. Шашкевича.
Адресъ: J. J. Ardan, Box 418,
Olyphant, Pa.

ДОБРЫЙ КРАВЕЦЬ
John S. Miller.
Хто хоче мати добре и
красно зроблене убране,
дасть собѣ зробити у давно
знаного кравця Miller-a на
3-d St. въ Mt. Carmel, Pa.
Вôнъ робить дуже добре а
до того ще тано.

Йосифъ Пейко

рускій готельникъ
— Cor. Commercial & Franklin Street —
въ ШАМОКІНѢ, ПА.

Запрошуе всѣхъ Русиновъ до себе на свѣже пиво и добру віску. Хочете добре забавити ся, йдѣть до Пейка. Чекаешь на „стріткару“, зайди до Пейка, а нѣколи не спизнишь ся, бо она йде попри самій дверѣ.

АДВОКАТЪ ЗÔ СТАРОГО КРАЮ.

—докторъ правъ—

ЮЛІЯНЪ ЧУПКА.

3 North Main St. — Wilkes Barre, Pa.

Хто хоче въ Галичинѣ вôдобрати грунтъ, спадокъ, сколектовати грошѣ, увôльниги ся вôдъ Waffenuebung и контролѣ войскои, або боронити ся въ процесѣ, такожь пôслати повномочіе, най ся зголосить до д-ра Чупки.

Адресъ на почтѣ: P. O. Box 372, Wilkes Barre, Pa.

Dr. John Szlupas

421 Penn. Ave.
SCRANTON, PA.

Знаменитый лѣкаръ. Довголѣтна практика дала єму способность стати добрымъ лѣкаремъ. Лѣчить успѣшно всякого рода хоробы. Мае такожь свою власну антику, въ котрôй выробляють ся дуже добрѣ и помôчній лѣкарства.

Розмовить ся по руски, литевски, по польски и по англійски. — На цѣлôй околиці знають добре Шлюпаса.

Dr. F. J. Meek

Д-р МИКОЛАЙЧИК

Cor. Shamokin and Chesnut str.

Одинокій лѣкаръ-славянинъ на цѣле мѣсто. Лѣчить всякі недуги совѣстно и въ коротким часѣ. Особенно незрôвнаный лѣкарь въ справахъ положничихъ. Говорить пô англійски, руски и польски. Горячо поручаемо сего знаменитого доктора нашимъ Русинамъ.

Hotel

HETMAN CHMIELNICKI

Alex Halaburda,

Mt. Carmel, Pa.

Коло лігайского дина есть рускій готель, одинокій на цѣле мѣсто рускій готель. Чистенько тамъ, всякій напоѣ, якъ віска, пиво, румъ, темпер и ин. дуже добрій и здоровій. Хто хоче переночувати, знайде тамъ чисте лôжко и чемну услугу.

Ану Русины! Чи-ж будемо все ходити по чужихъ людяхъ и за свои грошѣ по кутахъ стояти?

STANISŁAW SZARŻYŃSKI

805 Carson str.
S. S. PITTSBURG, PA.

Аптикарь зô старого краю. Мае лѣкарства на всѣ хоробы, навѣть на гостець и мадру. Оденъ бльокъ вôдъ рускои церкви.

Попирайте свого!

J. BOBKOWSKI

ПРЕДПРІЄМЦЯ ПОХОРОНôВЪ.

Вынаймае такожь „керичи“ на похороны, хрестины и веселя по дуже низькихъ цѣнахъ.

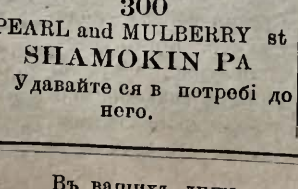

300
PEARL and MULBERRY st
SHAMOKIN PA

Удавайте ся в потребі до него.

Учѣте ся, браты мои!
Думайте читайте,
И чужому научайтесь,
И свого не цурайтесь!

Т. Шевченко.

Всюды нѣвечнть ся правда,
Всюды панує брехня,
Въ вашихъ лишь серцяхъ, о братя,
Най не повстано вона!

Ив. Франко.